SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 38/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [redacted], [redacted] (v ústavnej sťažnosti nesprávne uvedený dátum narodenia [redacted]), [redacted], zastúpeného spoločnosťou ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Simona MARCINOVÁ, s. r. o., Námestie slobody 13, Michalovce, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Simona Marcinová, PhD., proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co/120/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co/120/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd krajskému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je ako žalovaný stranou sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10C/49/2013, ktorého predmetom je zaplatenie 7 213,76 eur s príslušenstvom. Proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu z 26. februára 2020 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté. K sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v odvolacom konaní z 28. septembra 2022 predsedníčka krajského súdu uviedla, že jej vyhodnoteniu ako dôvodnej bránila skutočnosť, že vec bola medzičasom vrátená okresnému súdu na rozhodnutie o celom

predmete konania (o časti úrokov z omeškania a trovách štátu), a preto je toho času až do jej opätovného predloženia na rozhodnutie, jej prerokovanie a rozhodnutie krajským súdom procedurálne vylúčené. I napriek tomu vzhľadom na osobitosť veci, pokiaľ ide o doterajšiu dĺžku konania, bola predmetná vec zaradená pod dohľadový režim.

II.
Argumentácia sťažovateľa

3. Proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že napriek tomu, že predmetná právna vec bola predložená krajskému súdu ako odvolaciemu sumu ešte 25. júna 2020, dosiaľ, t. j. za obdobie viac ako dvadsaťdeväť mesiacov, krajský súd o podanom odvolaní nerozhodol. Sťažovateľ poukazuje na to, že od podania žaloby ubehlo viac ako štrnásť rokov, pričom ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je vo veci právoplatne rozhodnuté, a to aj z dôvodu zbytočných prieťahov spôsobených krajským súdom v odvolacom konaní, čím dochádza k predlžovaniu stavu právnej neistoty sťažovateľa.

III.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

5. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany označených práv orgánom verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať. To znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

6. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

7. Z obsahu príloh samotnej ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu v súčinnosti s krajským súdom vyplýva, že krajský súd uznesením č. k. 11Co/120/2020-426 zo 6. októbra 2022 rozhodol

o vrátení veci okresnému súdu ako predčasne predloženej a uložil okresnému súdu rozhodnúť o celom predmete konania, t. j. aj o časti úrokov z omeškania a trovách štátu. Vec bola okresnému súdu vrátená 14. októbra 2022.

8. Vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorým je ústavný súd viazaný, krajský súd v sťažovateľom namietanom konaní svojím rozhodnutím ešte pred doručením ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (30. novembra 2022, pozn.) vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

10. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

11. V závere ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu konania dochádzalo k zbytočným prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2023

Ľuboš Szigeti
predseda senátu